

Hajj - valfärden

- En Teologisk Studie utifrån Koranen och Sunnah

Inledning

Hajj (الحج) är islams femte pelare och en av de mest storslagna kollektiva gudstjänsterna i mänsklighetens historia. Den förenar kropp, själ, tid och rum i en handling som sträcker sig tillbaka till profeten Ibrahim عليه السلام och fulländades av profeten Muhammed صلى الله عليه وسلم. Hajj är inte enbart en fysisk resa, utan en teologisk, andlig och existentiell resa som förnyar människans förbund med Gud och placerar henne i en levande tradition av profetisk lydnad.

1. Hajj i Koranen

Koranen framställer Hajj som en gudomlig institution, etablerad av Gud och förmedlad genom Ibrahim عليه السلام.

1.1. Hajj som gudomligt påbud

Gud säger:

{وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا}

"Och det åligger människorna inför Gud att valfärda till Huset, om de har

möjlighet.” (Al ‘Imran 3:97)

Här framgår tre teologiska principer:

- Hajj är **Guds rätt** över människan
- Den är **obligatorisk** för den som har förmåga
- Den är **universell** – riktad till alla människor, inte enbart muslimer

1.2. Hajj som fortsättning på Ibrahims tradition

Gud säger:

{وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ}

”Och ropa ut till människorna att de ska vällfärda.” (al-Hajj 22:27)

Detta visar att Hajj är en **profetisk institution** som förenar alla profeter i en gemensam monoteistisk tradition.

1.3. Hajj som rening och förlåtelse

Gud säger:

{لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ}

”För att bevittna det som är till nytta för dem.” (al-Hajj 22:28)

Dessa ”nyttor” är både:

- **andliga** – förlåtelse, rening, närhet till Gud
- **världsliga** – gemenskap, handel, möten, kunskap

2. Hajj i Profetens Sunnah

Profeten ﷺ fulländade Hajj i sin avskedspredikan och förklarade dess riter i detalj.

2.1. Hajj som pelare i islam

Profeten ﷺ sade:

”Islam är byggt på fem...”

...och nämnde Hajj som en av dessa pelare.

(al-al-Bukhari och Muslim)

2.2. Hajj som total förlåtelse

Profeten ﷺ sade:

”Den som utför Hajj utan att begå synd eller oanständighet återvänder som den dag hans mor födde honom.”

(al-al-Bukhari och Muslim)

Detta visar att Hajj är en **andlig återfödelse**.

2.3. Hajj som jihad för dem som inte strider

Profeten ﷺ sade:

”Hajj är de svagas jihad.”

(Ibn Majah)

Detta visar att Hajj är en **kamp mot ego, begär och världslighet**.

3. Vad innebär det att *etablera* Hajj?

Precis som med bönen och zakah är Hajj inte enbart en ritual, utan en helhetlig handling med flera dimensioner.

3.1. Den juridiska etableringen

- att utföra Hajj en gång i livet om man har förmåga
- att följa profetens ﷺ sätt:
 - ”**Ta era riter från mig.**” (Muslim)
- att uppfylla dess pelare:
 - ihram
 - stående i Arafah
 - tawaf al-ifadah
 - sa’y mellan Safa och Marwah
- att undvika förbjudna handlingar under ihram

3.2. Den andliga etableringen

Hajj är en resa av:

- ödmjukhet
- självuppföring
- tårar och ånger
- förnyelse av förbundet med Gud
- avståndstagande från världsliga distraktioner

Gud säger:

{فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ}

"Ingen oanständighet, ingen synd och inget gräl under Hajj." (al-Baqarah 2:197)

Detta visar att Hajj är en **moralisk disciplin**.

3.3. Den symboliska etableringen

Hajj är full av symboler:

- **ihram** – jämlikhet och renhet
- **Arafah** – mänsklighetens samling inför Gud
- **tawaf** – att centrera livet kring Gud
- **stoning av Jamarat** – att avvisa djävulens frestelser
- **offret** – att offra det man älskar för Guds skull

Dessa symboler är inte tomma ritualer – de är **levande teologiska handlingar**.

4. Hajj som samhällelig institution

Hajj är inte en privat fromhetshandling. Den är:

- en global samling av ummahns hjärta
- en manifestation av islams enhet
- en levande påminnelse om profeternas historia
- en årlig förnyelse av muslimsk solidaritet

Profeten ﷺ sade:

"Muslimerna är som en kropp."

(Muslim)

Hajj är den tydligaste manifestationen av denna kroppslighet.

5. Konsekvenserna av att överge Hajj

Att försumma Hajj trots förmåga är en allvarlig synd.

Gud säger:

{وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ}

”Och den som förnekar – Gud är oberoende av världarna.” (Al ‘Imran 3:97)

Vissa lärda tolkade ”förnekar” här som:

- att vägra Hajj trots förmåga
- att förneka dess obligatoriska status

Profeten ﷺ sade:

”Den som inte hindras av sjukdom, tyranni eller uppenbar nöd – och ändå inte utför Hajj – må han dö som jude eller kristen.”

(at-Tirmidhi, svag kedja men stark betydelse enligt lärda)

Detta visar allvaret i att försumma denna pelare.

Slutsats

Hajj är:

- en gudomlig institution
- en profetisk tradition
- en andlig rening
- en moralisk disciplin
- en global manifestation av islams enhet
- en av de tydligaste uttrycken för människans underkastelse inför Gud

Att *etablera* Hajj är därför inte enbart att resa till Mekka, utan att:

- förstå dess teologi
- leva dess symboler
- bära dess moral
- och återvända med ett förvandlat hjärta

KORANEN & SUNNAH

- [Muslimens skyldighet att ha taqwá och att ge Profetens ﷺ ord företräde](#)
- [Förbudet mot att sätta sig före Allah och Hans sändebud \(ﷺ\)](#)
- [Sunnah - dess förståelse](#)
- [Att Följa Sunnah: Vägen till Islamisk Enhet och Andlig Trygghet](#)
- [Dygden av att följa Sunnah - En islamisk påminnelse från de klassiska lärda](#)

- [Ingen Sunnah utan Jamā'ah - Ingen Jamā'ah utan Sunnah](#)
- [Den ärofyllda ställningen för den som följer Sunnah](#)
- [Sunnahs grundprinciper](#)
- [Sunnahs plats i Islam - varför vi inte kan klara oss utan den](#)
- [Handlingar som upphäver en individens Islam](#)